

Nagy Kázmér: Skócia pannóniai királynéja. Aurora, München, 1971. 88 o., 10 melléklettel. Ára 3.50 dollár.

A Szent István unokájának, Skóciai Szent Margit királynének élete és származása körüli történelmi vitát foglalja össze ez az ízléses kiállítású könyv, méltó hozzájárulásként a magyarság nagy évfordulójának megünnepléséhez. Gondos kutatás után a szerző végkövetkeztetése: „Ha nem is anyakönyvi kivonatok és ha nem is matematikai bizonyosság, de mindenképpen a rendelkezésünkre álló összes adatok és érvek tárgylhatagos áttekintése alapján kimondhatjuk: Margit királyné anyja nem lehetett más, mint István magyar király leánya.”

„A történelmi háttér” c. bevezető fejezet remek. Ritkán olvashat az ember párlapon Cluny hatásáról, jelentőségéről hasonló tömör leírást. Az ősforrások kiértékelése, a szembenálló felfogások megrostálása, a tévedések vagy félreértések cáfolata, kiigazítása a szaktudósokat is kielégítheti.

A könyv nemcsak egy tudományos vitát tisztázott (talán véglegesen le is zárt?), szerepe lehet abban a lelki megújulásban is, ami főcélja a jubileumi esztendőknél. Hisz Sz. István messze szakadt unokája éppen olyan apostoli buzgalmu keresztény volt, mint a nagyapa, legfőbb támasza férjének országépítő munkájában. Nagy volt minden nő és keresztény erényben, hősies a szeretetben és a szenvedésben. Mikor Matilda leányának (az angolok „good Maud”-ja, I. Henry felesége) Turgot püspök leírja édesanyja életét és halálát, valójában tükröt tart minden nő és édesanya, minden hívő ember elé. — Emellett a szerző felhívta Cserhádi József pécsi püspök figyelmét Szent Margitnak Edinburgban fölfedezett ereklyéjére, és így része volt abban, hogy kilenc század után visszakérült szülőfalujába, Mecseknádasdra.

Köszönjük Nagy Kázmérnak ezt a hézagpótló, nagyon időszerű könyvét.

Békési István

Bibliával vasárnapról vasárnapra. Mai gondolatok új liturgiánk szentírási olvasmányához. Bécs, 1971, Verlag Opus Mystici Corporis. 496 o.

A könyvet exegetákból, lelkipásztorokból és világiakból álló francia munkaközösség írta; eredeti címe „Vasárnapi Biblia”. A magyar fordítást Dr. Ikvay László és Dr. Veszprémi István készítette.

A könyv a hároméves vasárnapi olvasmányciklus valamennyi olvasmányához rövid magyarázó elmélkedést ad. Az elmélkedéseket a szakaszoknak a Szentírásban elfoglalt helye szerint csoportosítja. Azonfelül minden szentírási könyvhöz pár oldalas bevezetőt is nyújt. (Magukat a szövegeket nem közli.)

Minden elmélkedésnek kettős címe van. A vastag betűs címek az olvasmány legfőbb mondanivalóját akarják mai kifejezésmóddal jelezni; az alcím a megfelelő szentírási szakasz szokásos címe, illetve ennek hiányában a tartalmára utaló rövid idézet.

A kommentárok nem mennek bele exegetikai részletkérdésekbe. Azzal a szándékkal íródtak, hogy a mai ember eszmélődését nyitogassák és táplálják. „Nem csupán kommentárokkal, magyarázatokkal akarjuk kísérni a liturgiában szereplő szövegeket. Legfőbb szándékunk az volt, hogy megkérdezzük, megszólaltassuk a szent szövegeket.”

„... szívesen hirdetnénk meg Isten népének „általános mozgósítását” Isten Igéje ellen. Kiki induljon el saját álláspontjáról, tapasztalataiból, elkötelezettségéből, szerelméből, aggodalmaiból, reményeiből, ostromolva Isten Igéjét, míg megkapja válaszát. Ez a válasz azonban, a kérdéshez mérten, korlátozott lesz. Épp ezért meg kell hallgatnunk a mások kérdéseit és az ő ellesett válaszaikat is” (13-15).

„Azok a lelkipásztorok, akik a prédikációhoz bőséges anyagot várnak, talán csalódhatnak; de bő kárpótlást találnak majd a biblikus bevezetésekben, a kommentáló elmélkedések röviden felvetett gondolatainak eredetiségében, mélységében, mai ízében. Bizonyára nem mindenki fog a kommentárok minden gondolatával egyetérteni; de épp az eszmélődés nyomán ösztönzést nyerhet újabb szempontok, újabb kérdések felvetésére, újabb válaszok meghallgatására” (11).

N. F.